Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 7. Den 1ste Januar 1889. 38te Aargang.

Protestantismens Grundvold.

(Af C.)

Jesu Kristi Kirkes Gjenoprettelse i disse sidste Dage, forudsætter nødvendigvis et Frafald fra den af Herren selv oprettede Kirke i Apostlenes Dage, og de mange sørgelige Følger af dette Frafald har vist sig hele Tiden siden, og viser sig endnu. Mange retskafne Mænd have, fra Tid til anden, gjort Forsøg paa at reformere den kristne Kirke i forskjellige Lande, og de fleste af dem, have maattet bøde med Livet for deres oprigtige Forsøg paa at befri Menneskene fra Pavedømmets fordærvelige Indflydelse ved at lede dem tilbage til den rene Kristi Lære, eller saa nær hen imod samme, som de, under deres traditionelle Opdragelse, vare i Stand til at opfatte den, ved at sammenligne Datidens Kristendom med den Apostoliske.

Saalænge det pavelige Præstevælde og de verdslige Fyrsters Interesser smeltede sammen, vare alle Forsøg paa en gjennemgribende Reformation frugtesløse, og saa langt hen i Tiden, som til det attende og nittende Aarhundrede, finder man derfor endnu Spor af Historiens skrækkelige Beretninger om Inkvisitionen og Dragonaderne*), som bleve anvendte af de pavelige Myndigheder og katholske Fyrster for at holde Folket den saakaldte „eneste saliggjørende Kirkes" Skikke og Anordninger efterretlige.

Anderledes gik det dog til, hvor de verdslige Fyrsters Interesser kom i Strid med den saakaldte „Kristi Statholder", Paven i Rom, og dette viste sig især ved den store Reformation, som næsten samtidig begyndte i flere europæiske Lande, og som især var blevet fremkaldt ved Gejstlighedens vellystige Levnet og Afladshandelen, med alt hvad dermed stod i For-

*) Dragonader, kaldes Omvendelse ved Militærmagt, fordi man i Frankrig brugte Dragoner dertil.

bindelse. Under Luther, Calvin, Svingli og Andre afkastede mange oprigtige og gudfrygtige Mennesker det pavelige Aag, men det var ikke altid samvittighedsfulde religiøse Hensyn, som bragte Folket og de verdslige Fyrster til at slutte sig til Oprørerne mod det gamle Præstevælde. Politiske Intriger og andre Hensyn spillede ofte en vigtig Rolle i Reformationens tidlige Historie, og især hos Konger og Fyrster. Der var ikke den Gang, ligesaa lidt som der nu er, Tale om guddommelig Myndighed eller Beskikkelse, og Fyrsterne indtog, i de fleste Tilfælde, kun Pavens tidligere Stilling, som deres politiske Kirkes Overhoved. Derved opkom de saakaldte „Statskirker" i alle Europas Kongeriger og Fyrstendømmer.

Den engelske eller episkopale Kirke, som er det britiske Riges Statskirke, frembyder et ejendommeligt Skue i saa Henseende. Dens Stifter var ingen ringere Personlighed, end den berygtede Kong Henrik den Ottende. Han var saalænge som det svarede Regning for hans personlige Interesser, en rettroende Katholik, og skrev endog et Forsvar for Pavedømmet imod Reformationen, som paa hans Tid havde grebet betydeligt om sig. Han blev derfor, af Paven, hædret med Titelen „Troens Forsvarer". Næppe anede hans pavelige Velynder den Gang, at denne samme Kong Hendrik saa snart skulde blive een af Pavedømmets værste Fjender, og af aldeles uforudsete Grunde, eftersom de i Virkeligheden slet ikke angik Religionen eller Præstemyndigheden, men simpelthen var en Følge af Kongens ustyrlige Lidenskaber lige over for det smukke Kjøn.

Vi ville, tildels efter en Skildring af Ældste Samuelsen, fremstille denne kongelige Reformator for vore Læsere, og lade dem selv gjøre sine Slutninger, angaaende den præstelige Myndighed, som var hentet fra en saadan Kilde.

Hendrik den Ottende, besteg den engelske Trone 1509 og begyndte sin Regjering med at lade sin Faders Ministre Empson og Dudley henrette, under Paaskud af at de, under hans Faders Regjering, havde paalagt Folket for høje Skatter. Han havde dog intet imod at Pengene vare i Skatkammeret, da de jo kunde tilfredsstille hans Hang til et udsøgt Vellevnet. Som før bemærket var han da en god Katholik og hjalp at bekjæmpe Protestantismen i Frankrig med Vaabenmagt, samt med Skrift forsvarede den pavelige Myndighed imod Kjætterne. For at vinde politisk Indflydelse havde han giftet sin Broders Enke, Kathrine af Aragonien, som var beslægtet med den tyske Kejser Karl den Femte, men da Kongens Planer slog fejl, fik han Samvittighedsskrupler (?) over at være saa nær beslægtet med sin Dronning, efterat have levet med hende i sytten Aar; men hun var bleven gammel og Kongen, som endnu var ung, havde forelsket sig i den skjønne Anna Bolein. Ved en vis Lejlighed udbrød han: „Jeg har begaaet en stor Synd, idet jeg har ægtet min Broders Hustru og altsaa min Søster, men jeg vil gjøre det godt igjen ved at hæve dette forbryderske Ægteskab og ægte en Kvinde, som jeg ikke er beslægtet med", og han befalede sin første Minister, Kardinal Woolsey, at skaffe ham en Skilsmisse fra Paven. Forgjæves anstrængte denne Gejstlige (som ogsaa skulde kaldes en Guds Tjener) sig for at skaffe Kongen det forønskede Dokument, men Paven vilde intet høre om dette Paaskud, af Frygt for

Dronningens nære Slægtskab til Kejser Karl. Herover blev Kongen rasende og affatte sin Minister, og havde endogsaa bestemt at han skulde bestige Skafottet, men heldigvis døde han af Sorg eller Ærgrelse over at være faldet i Kongens Unaade. Af egen Magtfuldkommenhed, giftede Kongen nu Anna Bolein og forviste sin Dronning fra Hoffet, men lod ikke Skilsmissen offentlig erklære for sex Maaneder efterat han havde gjort Anna til sin Dronning ved at ægte hende. Herover satte Paven Kong Hendrik i Band (1535), men da var det, at „Troens Forsvarer" (?) erklærede sig uafhængig af den pavelige Myndighed, og sig selv som den engelske Kirkes Overhoved. Saaledes opstod den anglikanske eller episkopale Kirke, som er den engelske Statskirke.

Imidlertid blev Kongen ogsaa snart ked af den skjønne Anna; thi han havde faaet Øje paa Jane Seymor, som efter hans Mening, var endnu skjønnere end Dronning Anna, og derfor bedre berettiget til at sidde med ham paa Englands Trone. Det forrige Paaskud til en Skilsmisse, kunde ikke her anvendes, og der maatte altsaa udtænkes et nyt Middel til at blive fri for Dronningen. Hun blev derfor beskyldt for at have været utro mod sin kongelige Ægtefælle og maatte ende sit Liv paa Skafottet, skjønt den almindelige Mening er, at hun var uskyldig.

Dronning Jane (Seymor) døde i sin første Barselseng, og der siges, at hendes Liv kunde have været reddet, men da Lægerne spurgte Kongen, om de skulde redde Moderen eller Barnet, svarede han: „Barnet, thi Koner kan jeg faa nok af."

Til en Forandring forelskede denne fromme (?) Konge sig dernæst i et Billede, som den berømte Maler Holbein havde malet. Han sendte strax Gesandter til Tyskland, for at bejle til den formentlig skjønneste Prinsesse paa Jorden; thi det var ikke faldet Kongen i Tanker, at Maleren kunde have gjort sig skyldig i Smiger. Han tog selv til Rochester for at møde hende, men da han fik se hende, udbrød han til sin gejstlige Medhjælper, den af ham selv indsatte og med Myndighed fra ham (men hvad Slags?) udrustede højeste Gejstlige i England: „Saa det kalder I en Skjønhed — en flamsk Mær er hun, men ingen Prinsesse". Kongen forskød hende strax og erklærede hende for sin Søster, samt anviste hende Slottet Richmond til Beboelse.

Nu valgte Kongen Kathrine Howard til sin femte Gemalinde. Hun var meget smuk og Kongen havde en lidenskabelig Kjærlighed for hende, men da han fandt, at hun ikke forsmaaede andre Elskere, dømte han ogsaa hende til at dø paa Skafottet.

Kongen søgte nu i to Aar at finde den pletfrie Kvinde, som, efter hans Mening alene burde anses værdig til at dele Tronen med ham, men da han ikke kunde finde en Saadan, saa tog han tiltakke med en tredie Kathrine, nemlig Kathrine Parr, som var Enke efter Lord Neville. Hun blev hans sidste Hustru, skjønt hun kun ved sin store Snildhed frelste sit Liv, ved altid at rette sig efter Kongens Luner.

Denne Konge havde underskrevet to Tusinde og otte Hundrede Dødsdomme, deriblandt vare to af hans egne Hustruer, en Biskop, Thomas Moore, og flere Ministre og andre ansete Mænd og Kvinder; han havde anvendt sit Folks Penge og Blod uden Hensyn til enten retfærdige religiøse eller politiske Principer, idet han snart kjæmpende mod Protestanterne, snart mod Katholikerne og tilsidst mod Paven selv,

naar hans egne ustyrlige Lidenskaber mødte Modstand, og dog er han — denne blodige Regent — den anglikanske eller episkopale Kirkes Stifter, den Authoritet hvorfra hele den engelske Kirkes Gejstlighed har deres Myndighed, og ifølge hvilken de forrette deres kirkelige Ordinantser, saasom Daabens og Alterens Sakramenter, ægteskabelige og præstelige Vielser, ja selv Kronings Ceremonien i Guds Navn!

Visselig opviser Historien i dette, som i mange andre Tilfælde, at Frafaldet bragte den store Skjøge, „Moderen til Skjøgerne og Vederstyggelighederne paa Jorden, til at give alle Nationer at drikke af sit Horeri's giftige Vin", og at „Jordens Konger have bolet med hende", som paa sin Pande bar Navnet: „Babylon den store", „som sad paa et Dyr fuldt med Bespottelsens Navne". (See Aab. 17.)

Som det er vist, i denne Skildring af den engelske Statskirkes Oprindelse, er det med de fleste andre Statskirker, sket uden egentlige religiøse Motiver, som Grundlag for Reformationen. De ere blevne oprettede efter kongelig Befaling, og ofte, som i England, paatvungne Folket med Magt, ligesom Katholicismen blev indført med Vaabenmagt i Begyndelsen. Hvad Magten havde oprettet, var det let at vedligeholde, naar der for Gejstligheden, saa vel som for Verdsligheden, dermed fulgte Ærespøster og vellønnede Embeder; det Øvrige vilde Skik og Sædvane udrette, og tilsidst er Religionen bleven Folket i Almindelighed en forholdsvis ligegyldig Sag. En større Del af de Religiøse have siden dannet egne protestantiske Samfund eller Sekter, som, overensstemmende med Pauli Forudsigelse (2 Tim. 4, 3.) „have valgt sig selv Lærere i Hobetal, eftersom det kildrer deres Øren", men Alle med ligesaa lidt guddommelig Myndighed, som Englands kongelige Reformator, idet de, enten maa erkjende den katholske Kirkes Præstedømme, med Paven som Overhoved, som den Kilde hvorfra de have deres Myndighed, eller ogsaa maa tilstaa at de kun have den fra andre Mennesker, dersom de ellers paastaa at de har nogen. Ingen uden Katholikerne vilde anerkjende den pavelige Myndighed, thi ellers maatte de ogsaa anerkjende sig selv at være Kjættere og, af den saaledes anerkjendte præstelige Myndighed, satte i Band og fratagen al Ret til at forrette sakramentale Handlinger, og det staar derfor kun tilbage, at paaberaabe sig deres menneskelige Kaldelse. Protestanterne ere derfor alle, uden Undtagelse, satte i en ubehagelig Stilling, ligeover for den tænkende Del af Menneskene, men heldigvis for disse, af Gud ikkebemyndigede Præster og Lærere, er der forholdsvis kun Faa, som tænke over den store Betydning der ligger netop i at være i Besiddelse af guddommelig Myndighed, for at kunne forrette sakramentale Handlinger, der skulle have Gyldighed i Guds Rige og skaffe Menneskene de Velsignelser, som de søge efter i Forbindelse med en oprigtig Efterlevelse af Kristi Evangelium her paa Jorden.

Man tænke sig en Person, som uden Myndighed tager sig for, blot at udstede et Borgerbrev til en Anden, som i god Tro paa dettes Gyldighed, betaler Vedkommende for sin Ulejlighed. Den formentlige Borger vil, ved en eller anden Lejlighed, fremvise sit Borgerbrev, for at gjøre Krav paa visse Rettigheder, som retmæssige Borgere have Adgang til, men han finder, til sin Sorg og Forbauselse at Papiret er værdiløst, og at den,

som udstedte det har bedraget ham; han er udelukt fra de borgerlige Rettigheder, som han troede sig fuldkommen sikrede; der er ikke Lejlighed for ham til tidsnok at skaffe sig et gyldigt Borgerbrev og han maa derfor finde sig i at stilles paa samme Trin, som andre Udlændinge: hans oprigtige Tro og ærlige Betaling for det falske Dokument kan ikke heller skaffe ham bedre Udsigter til sine Ønskers og sit tidligere Haabs Opnaaelse, og om han vendte sig, i sin Fortvivlelse mod den, som havde bedraget ham og forbandede ham, saa vilde det ikke synes at være noget unaturligt, om just ikke, strængt talt, kristeligt, naar der tages Hensyn til, hvormeget den saaledes Bedragne har tabt ved at tro paa sit Borgerbrevs Gyldighed og Udstederens Redelighed.

Evangeliet, som Frelseren lærte sine Disciple og som han befalede dem, at forkynde i den ganske Verden, var „Rigets Evangelium". Det var en Række af Lovbud og Forordninger, som det blev befalet alle Mennesker, at underkaste sig, for at blive Borgere i Guds Rige, og der blev udtrykkelig sagt: „Uden Nogen bliver født af Vand og Aand, kan han ikke indkomme i Guds Rige". (Joh. 3, 5.) At ikke Enhver uden særskilt Beskikkelse kunde indlemme Menneskene, som Borgere i Guds Rige, er almindelig indrømmet blandt alle Religions-Bekjendere, og derfor have de deres Præster og Lærere, men de skulde ikke vælges, hverken i Hobetal eller enkeltvis, men med den guddommelige Myndighed, som Paulus henthyder til, naar han siger: „Ingen tage sig selv den Ære, men Enhver være kaldet ligesom Aaron var." (Hebr. 5, 4.)

Jesus „beskikkede Nogle til Apostle, Nogle til Evangelister, Nogle til Hyrder, og Lærere o. s. v. (Ef. 4, 11—12.) og hverken Kejsere, Konger, Fyrster, Paver, Præster eller Lægfolk, som ingen guddommelig Myndighed selv have, kunne meddele den til Andre. Derfor, sagde Herren til den unge Josef: „De dyrke mig forgjæves, idet de lære saadanne Lærdomme, som kun ere Menneskebud".

Nutiden fremviser Frafaldets Følger.

(Af C.)

Vor Tids Kristendom og Civilisation besidder vistnok Meget, som er godt fremfor Oldtidens Hedenskab og Middelalderens pavelige Kristendom, men der findes dog endnu saa mange mørke Sider ved samme, at man ikke kan have Grund til at føle sig fuldkommen tilfreds, hverken med denne eller hin saaledes som Samfundsordenen nu er. Den civiliserede Verden, som af Navn vedkjender sig Kristendommen er opløst i indbyrdes fjendlige Nationer, som for Øjeblikket have tolv Millioner bevæbnede Mænd paa Benene, som man antager, at der behøves, for at forsvare deres formentlige nationale eller politiske Rettigheder imod befrygtede Angreb fra deres kristne Naboers Side. Dette er dog ikke Alt; thi, selv disse Stater ere ogsaa indbyrdes uenige, og opløste i politisk-modsatte Partier, med mange mindre Forgreninger

som alle gjøre sig Flid for at paavise, at deres politiske Modstanderes Anskuelser og Indflydelse for Samfundsordenen ere fordærvelige, medens de fremholde deres egne, som fuldkomne. Ved at disse politiske Fuldkommenheds-Mønstre opstilles fra saa mange forskjellige Sider, bliver Forvirringen og Uenigheden kun forøget, og nye afvigende Partier opstaa indtil Folket kun synes at danne en usammenhængende Masse af uforenelige Elementer.

Forlader man det politiske Standpunkt, hvorfra man har kastet et Blik ud over den civiliserede Verden, og indtager et mere lokalt Standpunkt, saa finder man, at de sociale Forholde ikke fremvise noget mere tilfredsstillende Skue end de politiske. Man finder Arbejde og Kapital i aabenbar Kamp, indenfor de snævre Grænser af et lille Land, ja endog indskrænket til enkelte bestemte Egne og Byer, saa vel som, i en mere udstrakt Betydning, overalt hvor Handel og Velstand, har delt Folket i Klasser, under de mest ulige Levevilkaar. Men baade Fyrsten paa sin Trone og Betleren paa Gaden, bekjende sig alligevel til Kristendommen, hvis Grundlægger ikke gjorde Persons-anseelse, men søgte Omgang med de lavere Klasser af Folket, og forkyndte Evangeliet oftere for de Fattige end for de Rige i denne Verden, medens han her udførte sin guddommelige Mission til hele Menneskeslægtens Frelse. Man finder saaledes nu Rige og Fattige, Høje og Lave, Herrer og Tjenere, for ikke at sige Slaver, Hovmod og Underkuelse, Overdaadighed og Armod, med alle de, af disse modsatte Yderligheder, udviklede sociale Onder, og dette som de lovpriste Frugter af vor Tids udviklede Civilisation, under Kristendommens direkte Indflydelse i det nittende Aarhundrede.

Og dernæst lad os kaste et flygtigt Blik ud over den religiøse Verden. Hvilket Syn! I Rom sidder Paven indespærret i Vatikanet, som hele den katholske Kirkes anerkjendte Overhoved, medens de rettroende (?) (orthodoxe) Kristne i Rom, under Italiens Konge ere hans erklærede politiske Fjender. Saaledes hade de ham fra et politisk Standpunkt, medens selv deres Fyrster og andre af den katholske Kristenheds stolteste Personligheder, fra et religiøst Standpunkt næsten ville tilbede ham, som de erkjende som Kristi Statholder paa Jorden; og hvis Tøffel de ville kysse med religiøs Ærefrygt.

Den Mand, som indenfor sit Pallads sidder i mere end kongelig Pragt, og som anerkjendes af mere end to hundrede Millioner Katholiker, at holde „Nøglerne til Himmerige“ med „Magt til at løse paa Jorden og det skal være løst i Himmelen, samt binde paa Jorden og det skal være bundet i Himmelen“, er dog i politisk Henseende kun Gjenstand for Medlidenhed, Foragt eller Had, af den kristne Verden.

Den græsk-katholske Del af Kristenheden, med sine mange Millioner orthodoxe Kristne og den russiske Kejser som Overhoved, er ikke mindre fjendlig stemt mod den stakkels Pave og den Religion som han repræsenterer, og lægge vi Mærke til de protestantiske Afdelinger i det nordlige Europa, saaledes som de ere repræsenterede i de nationale Statskirker, saa finder man, at i Stedet for den Kjærlighed, som skulde være et bestemt Kjendetegn paa Jesu Disciple, eller de sande Kristne, viser der sig Had og Uenighed ogsaa der, som de umiskjendelige Kjendetegn paa

at de ikke er Kristi Disciple. Jesus sagde: „Derpaa skulle alle Folk kjende, at I ere mine Disciple, at I have indbyrdes Kjærlighed“ (Joh. 13, 35.)

Resultaterne af en saadan Kristendom maatte derfor komme til at staa i samme Forhold til den, som Frugten staar til Træet. „Man sanker ikke Vindruer af Torne eller Figen af Tidsler, saaledes bærer et godt Træ gode Frugter, men et raadent Træ bærer onde Frugter; derfor skulle I kjende dem paa deres Frugter“. (Matth. 7, 16—20.) De foranførte splidagtige Forhold, hvori de forskjellige kristne (?) Samfund staa til hverandre, i politisk, social eller religiøs Henseende, ere dog ikke de eneste, eller værste synlige Følger af den frafaldne Kristenheds Mangler, thi der findes andre, som ere langt mere ødelæggende i deres Virkninger, og som man er bleven saa fortrolig med, ved deres langvarige Bestaaen iblandt civiliserede Folkefærd at man næsten betragter dem som „nødvendige Onder“, der ikke kunne undgaaes, hverken blandt Kristne eller Hedninger. Det er imidlertid ikke vor Hensigt, at fremdrage alle de raadne Levninger af det Samfund, som en Gang havde Skjønhed og Liv, medens Aanden besjælede Kirke-Legemet, der havde Kristus som sit Hoved, med Apostle, Profeter og andre inspirerede Mænd og Kvinder, som virksomme Lemmer paa samme og vare paavirkede af den Helligaand og i hvis Skrifter den kristne Verden mener, at have Alt hvad de behøve for at opnaa Salighed, men vi ville kun paapege enkelte Samfunds-Onder, som forekomme hver Dag, som omtales i Aviserne, som give Stof til Digterens og Forfatterens literære Virksomhed, og som den civiliserede, kristne, dannede Verden hører og læser om med Begjærlighed, medens de som oftest selv give Stoffet til Skandale-historier i Aviserne og paa Scenen, og uden tilsyneladende Nervøsitet kunne drøfte dem, som om det kun angik Vejrforandringer, Bryllupper eller almindelige Dødsfald.

Vi har allerede nævnt Klasse-Forholdene eller maaske rettere benævnt „Misforholdene“. Den Rige overtræder hensynsløst den kristne Religions hellige Love, for at tilfredsstille Kjødets Begjærligheder af alle Slags, og den Fattige gjør det ofte lige saa meget, kun med den Forskjel, som hans Stilling i Samfundet eller hans Midler ville tillade. Ansvaret lige over for Gud og Næsten, og de deraf flydende direkte eller indirekte Følger komme næsten aldrig i Betragtning. Løgn, Tyveri, Bedrageri, Vold, Løsagtighed og Horeri udøves derfor blandt alle Samfundsklasser af saakaldte kristne (?) Mennesker, som paastaa at tro paa den rene kristne Sædelære, og, som efter deres egen Tilstaaelse, højtideligen have lovet „at forsage Djævelen og al hans Væsen, og al hans Gjerning“; som have kristne Præster af alle Slags i Mængde, og Bibler og religiøse Bøger uden Tal, endogsaa i de fattigste Hjem, og om ikke, saa kunne de have dem. Mistilliden er derfor traadt i Stedet for den Kjærlighed og Tillid, som skulde herske blandt kristne Brødre og Søstre.

Men hvem er nu Brødre og Søstre? — Hvo tør kalde den stolte titelbærende Herre eller Dame for Broder eller Søster i det nittende Aarhundredes civiliserede og klassificerede Kirke-Samfund? — Hovmodet har forenet sig med Rigdommen, for med Foragt at se ned paa de fattige men maaske bedre Mennesker, for hvem Jesus Kristus led og døde. Penge-Aristokratiet har taget uærlig Spekulation i sin Tjeneste og er bleven

de arbejdende Klassers Tyran og Boddel, men ofte smede de Undertrykte selv de stærkeste Lænker, som berøve dem baade Frihed, Ære og timelig, saa vel som evig Lyksalighed. Undertiden vil Nøden lede til Forbrydelser mod Guds og Menneskenes Love, men i de fleste Tilfælde er det de Lidenskaber, som de maaske tildels have arvet efter Forældre, men siden næret og tilfredsstillet indtil de bleve dem for stærke, dels saadanne, som ere fremkomne ved slet Selskab eller andre Omstændigheder. I Stedet for at bekjæmpe saadanne onde Tilbøjeligheder, som sine værste Fjender, har man vedblevet at behandle dem, som Venner, ved at tilfredsstille deres Fordringer, medens Ære, Frihed, huslig Lyksalighed og ofte Livet selv gik tabt i Lasternes Malstrøm. Blandt de Tusinder af ødelæggende Onder, som gjør den civiliserede, kristne Verden til et Babel af Forvirring og et aandeligt Sodoma, ville vi i det paafølgende kun paavise enkelte af de mere aabenbare og iøjnefaldende.

(Fortsættes.)

Den 1ste Januar 1889.

Nytaars-Betragtninger.

Idet vi med dette Nummer træder ind i et nyt Tids-Afsnit, og herved ønske vore Læsere et glædeligt Nytaar, kunne vi ikke undlade med det samme at udtrykke vor Taknemmelighed mod et altstyrende, kjærligt Forsyn, som naadigen har bevaret os som et Folk, trods de store Anstrængelser, som Zions Fjender have gjort sig, for at tilintetgjøre Guds Værk.

De trofaste Hellige i Zion staa i mere sammensluttede Rækker end nogensinde, for at forsvare den Sag, som de have helliget deres Liv og alt hvad deri er indbefattet; den Sag til hvilken alle deres Forhaabninger ere knyttede, baade i dette og i det tilkommende Liv. De have med Taalmodighed fundet sig i at rovlystne principløse Demagoger have plyndret dem, under Paaskud af at haandhæve Unionens Love. Mange gode Mænd have endog opofret deres Frihed paa Ærens Alter, idet de have valgt, hellere at lide et forsmædeligt Fangenskab, end at bryde de højtidelige Pagter, som de have indgaaet med deres Hustruer i Herrens Templer. Hundreder af Kvinder og Børn have maattet give Afkald paa deres Forsørgere, Ægtefæller og Fædre, og se dem blive slæbte til afskyelige Fængsler, for der at dele Skjæbne med Landets værste Forbrydere, og kun deres Taarer og Bønner for Naadens Throne have tilkjendegivet hvor stort et Offer de have bragt for at frelse Ære og Samvittighed. De have maattet finde sig i, at deres bitreste Fjender sad paa Dommersædet og at Horkarle, Drankere og Andre af Samfundets Udskud for en stor Del udgjorde den Jury, som det var overladt, at erklære dem skyldige eller ikke skyldige, naar de stode anklagede for Retten, for at have forbrudt sig mod den berygtede „Tucker-Edmunds Lov", der er beregnet paa at plyndre og opløse Jesu Kristi Kirke, under Skin af at

moralisere de Sidste-Dages Hellige, medens Skjøgen og Brændevinshandleren blive beskyttede af disse Lovens Haandlangere, tvert imod Folkets udtrykte Ønsker. I dette og i mange andre Henseender, have de Hellige i Zion udviist en Sjælsstyrke og taalmodig Hengivenhed i Guds Villie, som kun finder sit Sidestykke hos de forrige Dages Hellige i den apostoliske Tidsalder og under de store, grusomme Forfølgelser, som ledsagede Reformationerne i Middelalderen.

Dette er langt fra alt, som er værd at lægge Mærke til. Et nyt herligt Tempel blev fuldført og indviet i Manti, ved hvilken Lejlighed, den Højeste behagede at tilkjendegive sit Velbehag, ved paa en synlig Maade, at lade Himlens Kræfter være tilstede. De Hellige have, siden denne vigtige Begivenhed fandt Sted, virket der, saa vel som i de andre Templer i St. George og Logan, for de Levendes og de Dødes Frelse og Ophøjelse, og have høstet mange store, himmelske Velsignelser, som Frugterne af deres Tro, Taalmodighed og Opofrelse.

De have endvidere, gjennem det forløbne Aar, paa deres egen personlige Bekostning, udsendt flere Hundrede Missionærer til de forskjellige Verdensegne, og disse Mænd, saa vel som deres Familier i Zion, have derved viist, at deres Tro paa Evangeliet, som Verden behager at kalde Mormonisme, er mere end en tom Formular eller Bekjendelse, saaledes som det er almindeligt blandt sekteriske Kristne. Med alle disse Beviser paa de Helliges Tro udviist i deres Gjerninger, er det os en Glæde at kunne træde ind i det nye Aar, med den fulde Forvisning om at Zion vil snart triumfere over alle sine Modstandere; „thi alle Tings Ende nærmer sig", og „Forløsningen stunder til".

„Og jeg vil samle mine Udvalgte fra de fire Verdens Hjørner", siger Herren. Tør vi tvivle paa at det vil ske? De Hellige i Zion have ikke alene tænkt paa og bedet for deres Slægtninge og Venner i disse Lande, men have, sendt de nødvendige Rejsemidler for mange af dem, og saaledes have de hjulpet til at gjennemføre den af Herren tagne Bestemmelse om at „samle de Udvalgte". Dette bør indstille i de fattige Helliges Hjærter et stærkt Haab om Udfrielse fra disse Lande, dersom de, ligesom deres Brødre og Søstre i Zion, med Taalmodighed og Trofasthed bestaa under de Prøver, der, ligesom en lutrende Ild, ere bestemte til at gjøre dem værdigere og mere skikkede for de store Velsignelser, som Fremtiden bærer i sit Skjød.

Som det var bemærket i det forrige Nummer af „Stjernen", gaar Herrens Værk endnu fremad i disse Lande, og vi have været storligen velsignede med Fred og Øvrighedernes Beskyttelse, i hvilket vi ogsaa anerkjende Guds Forsyn, som kan formilde eller forhærde Menneskenes Hjærter, eftersom han anser det nødvendigt eller passende for at fremme sine store Planer, der gaa ud paa at forbedre og frelse Menneskene.

I Forbindelse med de Ældstes og Medlemmernes personlige Vidnesbyrd om Guds store Værk i de sidste Dage, indtage de trykte Skrifter og Bøger en saare vigtig Stilling. „Skandinaviens Stjerne", som er vort Samfunds Organ eller Talsmand i disse Lande, burde finde en langt videre Læsekreds end som den nu har. Den burde bane sig Vej til Steder og finde Læsere, hvor vore Ældster ikke blive tilstedte Adgang, og som et Vidne for Høje, saa vel som de Ringerestillede, bære sit tause, men dog indtryksfulde Vidnesbyrd for Tusinder

af vore Medmennesker, for hvem Jesus led og døde, ligesaa vel som for os, og til hvem derfor Evangeliet bør prædikes som et Vidnesbyrd.

Lad derfor de Hellige og andre af „Stjernens" Velyndere indbyde Venner og Bekjendte til at tegne sig som Subskribenter for denne Sandhedens Tolk, der, trods dens mange literære Ufuldkommenheder, dog meddeler de eneste paalidelige Underretninger om dette saa ildeomtalte og lidet forstaaede Samfunds Tro, Lære, Liv og Udvikling i religiøs og social Henseende. C.

Afløsning og Beskikkelse. Ældste Olof Jönson er løst fra at virke som Missionær i Skaane Konference, og Ældste Mathias C. Lund er ligeledes løst fra at virke i samme Egenskab i Kjøbenhavns Konference, og begge ere herved beskikkede til at arbejde i Kristiania Konference, under sammes Præsident.

C. D. Fjeldsted,
Præsident
for den skandinaviske Mission.

Katakomberne i Rom.

(Fra »The Contributor«).

Der hengaar næppe noget Aar, uden at nye Beviser fremkomme, som stadfæste de hellige Skrifters Sandhed. Iblandt disse kan man regne de romerske Katakomber, som indeholde mange saadanne Vidnesbyrd, der baade ere besynderlige og interessante. Katakomber, kalder man den Slags Grav-Kamre og Gange, som ere udhugne i Stenbrudene under Jordens Overflade. I Begyndelsen vare de, uden Tvivl, kun almindelige Stenbrud, som vare fremkomne ved at udtage en Slags blød Sten eller Cement, som kaldtes „Tufa", der bliver meget haard, naar den udsættes for Vejrets Indflydelse, og som er det stærkeste Bindingsmiddel eller Cement, som man hidtil har fundet anvendeligt ved Bygningsforetagender. Disse underjordiske Gader eller Gange laa undertiden den Ene under den Anden, i flere Lag eller Etager, og ere paa sine Steder brede nok til at en Vogn kan passere igjennem dem, og, dersom man kan tro hvad Vejviseren fortæller En, saa løbe de maaske fem danske Mil under Jorden i alle Retninger. Nogle sige, at de naa helt til Ostia og Civita Vicchia, som er fire danske Mil i een Retning.

Man kan inddele disse Beviser under to særskilte Klasser, de første hentede fra selve Katakomberne og de andre fra Traditionen eller den mundlig-overleverede Historie. De Førstnævnte maa man omtrent kunne kalde uomstødelige Beviser, eftersom Ingen vil gjøre en saa urimelig Paastand, at de første Kristne vilde opholde sig i Uger og Maaneder under Jorden, for at sætte saa mange Inskriptioner dernede, hvoraf mange endnu ere ganske

tydelige at læse, dersom de ikke vare sandfærdige. Den anden Klasse Vidnesbyrd er derimod mindre paalidelige, ligesom Traditionen almindeligvis er, undtagen den nedskrives, da man, som oftest finder at Fortælleren overdriver sin Historie mere eller mindre, dels af fanatiske Grunde og dels formedelst de upaalidelige Kilder, hvorfra den først kom.

Lad os nu antage, at vi boede i Rom paa Kejser Nero's Tid. Staden var den Gang en af de mest pragtfulde, som Menneskehænder nogensinde opførte, og stod paa syv Høje ved Tiberflodens Bredder, men paa den Tid havde Rom, ligesom London i vore Dage, udbredt sig langt over sine oprindelige Grænser. Endnu den Dag i Dag, finder man Ruiner af Templer og Vandledninger i fire à fem danske Miles Afstand udenom Staden, og man plejede at sige om Kejser Augustus, at han modtog Rom opbygget af Mursten, men efterlod den opført af Marmor. Netop paa den Tid, da Rom udviklede sig i denne glimrende Bygningsperiode, indtraf en Begivenhed, som af Forsynet var bestemt til at sætte Romerne indbyrdes imod hverandre og omsider tilintetgjøre Kejserdømmet.

I en lille ubetydelig By, i Judæa, blev et Barn født. Flere Aar tidligere var der udspredt et Rygte, at en mægtig Hersker skulde opstaa i Østen, og et gammelt romersk Sagn siger, at „paa den Tid, da Frelseren blev født, havde den romerske Kejser Augustus foruroligende Drømme, som gav ham at forstaa, at der paa den Tid og Time var født et Barn i Syrien, som en Gang vilde blive anerkjendt i hele Verden, som Kongers Konge og Herrers Herre. Dette Sagn skaffede den romerske General Vespasian Kejserkronen. Det er usikkert om at nogen af Apostlene prædikede i Rom før Paulus kom dertil.

Strax efter Pintsefesten, naaede „den nye Tro", som Evangeliet da kaldtes, Hovedstaden. Iblandt dem, som vare Vidner til den Helligaands Udgydelse, nævnes der „Jøder og gudfrygtige Mænd af alle Folkeslag", det vil sige, Jøder af israelitisk Herkomst og Jøder som havde annammet den jødiske Tro i andre Lande, og hvoraf mange boede i Rom, men gjorde deres Valfarter eller Pilegrimsrejser til Jerusalem, for at kunne tilbede Gud i det hellige Tempel, som stod paa Moriah's Bjerg. Der kan ikke være Tvivl om, at jo disse Mænd forkyndte den nye Frelsens Plan, naar de kom tilbage til deres Familier og at derved snart fremkom en trivelig Menighed; thi, naar Paulus skriver til Disciplene i Rom, omtaler han deres Antal, Godhed og Renhed. Han skriver til „Alle, som ere i Rom, Guds Elskelige, kaldte Hellige" (Rom. 1, 7.) og atter siger han: „Først takker jeg min Gud ved Jesus Kristus for Eder alle, at Eders Tro omtales i den ganske Verden". (Rom. 1, 8. og i 11. Vers) „thi jeg forlænges efter at se Eder, at jeg kunde meddele Eder nogen aandelig Naadegave, saa I maatte styrkes". Tilsidst ankom denne „Hedningernes Apostel" til Rom og boede i sit eget lejede Hus i to Aar, og prædikede om det som henhørte til Guds Rige, „idet Ingen lagde ham Hindringer ivejen". Denne midlertige Fred, som Hedenskabet lod de Kristne nyde, varede dog ikke længe.

I Kejser Nero's tiende Regjeringsaar brød Hedenskabens og Fordommens længe ulmende Lidenskaber løs, som et skrækkeligt Uvejr. De Kristne bleve forfulgte med alle mulige Pinsler, som Ondskaben kunde optænke. Nogle bleve

bundne til Pæle, ombundne med smeltet Beg, og derpaa antændte, for at tjene som Fakler til at lyse for de Forbifarende, og tillige paa mange andre Maader bleve de Kristne pinte og dræbte, men vi ville ikke dvæle ved disse blodige Scener længere, men kun bemærke, at dette bragte Tusinder til at skjule sig i Katakomberne. At de den Gang existerede, kan bevises af Cicero's Taler, idet han omtaler nogle som befandtes i Nærheden af den „esquilinske“ Port, og ligeledes hvor han, ved en anden Lejlighed, taler om et vist Sted paa den „apiske“ Vej, som var en Samlingsplads for Røvere. Til saadanne Steder flygtede de forfulgte Mænd med deres Hustruer og Børn, og medtog hvad de kunde, af Føde og Klæder, og der er al Grund til at tro, at mange af de Hellige, som vare anklagede for romerske Øvrigheder, tilbragte baade Maaneder og Aar dernede, uden at faa se Dagens Lys, indtil de døde og bleve begravede der.

Ovenover dem, i den store Stad, gik Alt sin sædvanlige Gang. De britiske Krigsfanger bleve tvungne til at kjæmpe med hverandre paa Arenaen, indtil de mistede Livet paa denne Maade, blot for at tilfredsstille de romerske Kvinders grusomme Tilbøjeligheder. Ganske smaa Børn bleve dræbte for at de kunne faa Gjær til deres afskyelige, giftige Yndlingsdrik. Deres sofistiske Filosofer spildte Tiden med at disputere paa deres Højskoler, og Mænd giftede sig med Mænd. Samfundets forbryderske Levevis lignede en sydende Gryde, der var nær ved at koge over. Saaledes var Rom paa den Tid.

Medens Martyrernes Blod flød i Strømme ovenpaa Jorden, gjenlød dens Indre af de Kristnes Sange til Guds Ære og til Opmuntring til broderlig Kjærlighed og Standhaftighed, men til Trods for alle Forsøg paa at forhindre det, tabte Afgudsdyrkelsen mere og mere sin Anseelse, og tre Hundrede Aar senere besteg den Religion, som idetmindste gik for at være den samme, som udgik fra Golgatha som et elendigt, foragtet Udskud, den kejserlige Trone og svang sit Scepter over hele den civiliserede Verden.

Nu bliver Spørgsmaalet: Hvorledes skal man forklare sig alt dette? Hvorfor vilde romerske Adelsmænd med deres fint opdragne Hustruer og Døtre, livsglade Børn og skrøbelige Oldinge flygte til Katakomberne, hvorved de maatte opgive alle Livets Nydelser, Solens Lys og den friske Luft under Italiens klare Himmel, saa vel som Familielivets Hygge og Glæder? Hvad kunde bringe dem til at give Afkald paa Foraarets yndige Blomster og Insekternes muntre Surren om Sommeren, eller de mange Tusinde Seværdigheder i Staden med dens Vandspring, Villaer og offentlige Haver, kort sagt paa det kejserlige Roms Herlighed? Det var fordi deres gamle hedenske Tro, var bleven fortrængt af en ny og bedre Tro. Men at være en Kristen paa den Tid, mente at være i Besiddelse af en overordentlig stærk Overbevisning om Forsoningen ved Kristi Blod og det herlige Haab om evigt Liv hinsides Graven; dertil udsatte man sig tillige for at tabe alle jordiske Ting. Det mente for de mindre Modige at de maatte opsøge sig et Tilflugtssted i en eller anden mørk Katakombe og der udholde en Slags levende Død og Begravelse.

Hvorledes vil man forklare sig disse Særsyn? Skal man kunne tro, at nogle faa galilæiske Fiskere opfandt denne Religion? En Religion, vel at mærke, som ikke blev udbredt med

Sværdet, men ved Standhaftighed gjennem Lidelser, saa at det med Rette blev sagt, at „Martyrernes Blod var Kirkens Sæd". Jo mere man rolig overvejer disse Kjendsgjerninger, desmere kommer man til den Overbevisning, at det var en Følge af den nye Aabenbarings Lys, som skinnede i Menneskenes Hjærter og viste sin Indflydelse paa Menneskenes Samvittigheder og Handlinger; med andre Ord, at Kristus i sit Liv og Levnet, fremstillede Guds Visdom og Magt, ikke blot til Jøderne, men ligeledes for Hedningerne, og at Jehova var Alt i Alle.

Af Kirkefaderen Tertulian lære vi, at de første Kristne aldrig brugte den Skik, som paa den Tid var almindelig, at brænde Ligene, men at de derimod fulgte Oldtidens Patriarkers Skik, at begrave dem. Dette viser den dybe Ærbødighed, som de forste Kristne nærede for de Skikke, som findes omtalte i det gamle Testamente. Ingen Begravelser vare tilladte indenfor Roms Grænser, hverken i Republikens eller Kejserdommets Tid, og derfor bleve Katakomberne saa hyppigt benyttede af de Kristne til deri at henlægge deres Døde. Kirkefaderen Anastatius siger, i sin Beskrivelse om Biskop Calixtus, som var Biskop i Rom i det tredie Aarhundrede, at denne særlig benyttede Katakomberne, som Begravelsessteder for mange Præster og Martyrer, og der siges, at ikke mindre end (170,000) et hundrede og halvfjerdsindstyve Tusinde lemlæstede Martyrers Lig bleve henlagte i disse underjordiske, mørke Gange. Dette vil maaske synes en Overdrivelse, men det er slet ikke saa usandsynligt endda, eftersom Rom paa den Tid havde næsten tre Millioner Indvaanere, og at disse Forfølgelser varede i henved tre Hundrede Aar.

Vende vi os nu til Afbildningerne og Indskriptionerne, saa finde vi, at de næsten alle bære Præget af en inderlig og tillidsfuld Tankegang. Kjærlighed udtrykt i Savn og Sorg, og Troen udtrykt ved Haabet. Der findes intet Pralende, ikke et eneste Vredesudtryk angaaende deres Forfølgere, men derimod megen Tilfredshed, Enfoldighed og inderlig Godhed udtryktes i disse Inskriptioner. Vi ville her gjengive nogle af dem i Oversættelse:

„Den femte ** November. Her lagdes Gorgonius til Hvile, elsket af Alle — selv havde han Ingen."

Paa en anden ældre Sten staar:

„Altfor snart faldt Du, Constantia. Beundret for sin Skjønhed og Ynde, levede hun 18 Aar, 6 Maaneder og 16 Dage.
Fred være med Constantia."

En Inskription over en ung Officer ved Navn Marius, som tjente under Kejser Adrian, lyder saaledes:

„Han levede længe nok, thi han gav sit Liv og sit Blod for Kristus."

Der findes ogsaa omtalt et Gesandtskab fra Gaul (Frankrig) af hvilket man ser det kristne Tjenestetyendes Hengivenhed for deres Herskab. Det lyder saaledes:

„Her hviler Gordianus, Sendebud fra Gaul; dræbt tilligemed hele sin Familie for Troens Skyld.
Hvil i Fred!
Theophilia lod dette Minde oprette."

En anden Inskription lyder saaledes:

„Adeoclata, den udmærkede Jomfru, hviler her i Fred. Kristus vilde det saa."

En anden Indskrift, har kun det tilbage:

„. . . . . de Fattiges Ven, omme og brødefri Sjæl, Herrens Lam."

Der findes ogsaa et Mindesmærke om en af Katakombernes Gravbyggere. Billedet fremstiller ham med Lampe i den ene Haand og en Hakke i den anden, og med et Kors paa hver Side af sin Kappe. Disse Symboler ere paa en Maade, et vedvarende Vidnesbyrd om deres Tro, Taalmodighed, Hengivenhed og Haab. De faa Exempler, som her ere fremstillede, kunne derfor tjene som Beviser for, hvor stærk disse Folks Overbevisning maa have været, eftersom de fleste af dem vare opdragne under det gamle Roms afskyelige, vellystige Folkefester. De vare siden blevne omvendte til Troen paa Jesus Kristus; senere hen bleve de forfulgte, dødsdømte og maatte flygte fra Hus og Hjem og tilsidst fandt de et Skjulested i Katakomberne. Dernede holdt de deres Gudstjeneste. Dernede bleve deres Børn fødte og døde; de bleve dræbte, om just ikke med Sværdet, som i Bethlehem, saa formedelst den usunde Luft og Mangel paa Føde, og der fandt de omsider selv deres sidste Hvilested. De Huller, i hvilke deres Ben endnu henligge, ligne meget de tomme Rum i en Komode, naar Skufferne ere tagne ud, og man har regnet ud, at disse underjordiske Menneskeboliger danne Gader, som, om de vare i een lige Linie vilde gjøre dem et Hundrede danske Mil lang, saa at hele den øvre Stad var fuldkommen undermineret af Katakomber.

Visselig lyder der en stærk Røst til os fra disse dybe, ærværdig Gravsteder, som bebrejder os vor Mangel paa Tro, og vor store Ligegyldighed for Evangeliets Velsignelser, som vi selv nyde, og ikke interessere os nok for, til at meddele Andre. De tilraabe, med høj Røst, enhver dorsk Sjæl: „Vaagn op Du, som sover, og staa op fra de Døde, og Kristus skal lyse for Dig." (Ef. 5, 14.)

Dersom saadanne Forfølgelser skulde gjentage sig i vore Dage, som fandt Sted i forrige Tider, under de romerske Kejsere Nero og Deocletian, saa vilde der vistnok findes mange Kristne, som nu raabe: Herre, Herre, der vilde vende om og hilse Herren paa samme Maade, som Judas hilsede ham og i samme Hensigt.

Orden, som en Vane.

(Fra »The Contributer«.)

Enhver indser vistnok den store Betydning af at vænne sig til Orden, men der er ikke mange, som indse hvormeget det har at gjøre med Samfundets almindelige Vel, og man henregner derfor Orden til de mindre vigtige Dyder heri Livet, og behandler Forsømmelser i den Retning med stor Overbærenhed. Mange gode og udmærkede Mennesker ere undertiden

meget uordenlige i deres daglige Affærer, og dette har givet Anledning til at man har benyttet det som en fortræffelig Undskyldning, om ikke som en Retfærdiggjørelse for sine egne Fejl i den Retning. Det er beklageligt, at maatte være Vidne til, at det Eneste, hvori visse Folk have været i Stand til at efterligne store Mænds Exempel, har været i at efterligne deres Fejl, som der fortælles om en Mand, der bestræbte sig paa at efterabe den berømte Emerson, (Taler og Digter) men kun opnaaede at ligne ham i een Henseende, nemlig at have sine Papirer i en saadan Uorden, at han maatte standse midt under Talen for at lede om det han skulde bruge. Orden, som Vane, rækker langt videre i sine Følger, end som de fleste Mennesker gjør sig noget Begreb om. Det er den, som styrer alle Forretninger, baade med Hensyn til Tid og Sted. Den gjør sig gjældende baade i Tanke og Handling; Karakter saa vel som Opførsel; den er den bedste Husholder, da den paaser at intet spildes.

Ingen uordentlig Person kan kaldes for virkelig sparsommelig. Han kan vistnok være flittig i sit Arbejde og udgive kun lidt af sin Fortjeneste, men sand Økonomi eller fornuftig Husholdning fordrer, at man skal drage saa megen Nytte som mulig af enhver Ting, og dette kan kun ske ved at ordne alt paa en systematisk Maade. Den Mand, som er vant til Orden, vil saaledes indrette sin Tid, at den vil være ham saa fordelagtig, som mulig. Han vil ikke paa en doven, ligegyldig eller uordenlig Maade udføre sit Arbejde; han vil heller ikke opsætte til i Morgen, hvad han bør gjøre i Dag, ejheller presse det, som burde udføres i Morgen ind under denne Dags Arbejde. Han vil indrette sig saaledes, at han har Tid baade til Hvile og Virksomhed, Fornøjelse saa vel som Arbejde. Han vil tage Hensyn til Andres Tid saa vel som til sin egen, og han vil hverken bryde Bestemmelser som ere gjorte, eller tvinge Folk til at spilde deres Tid for hans Skyld, imod deres egen Villie. Saaledes er det ogsaa med at være net i sin Paaklædning og Væsen, hvilket egenlig kun er Orden fremtrædende under en anden Form; en saadan Person vil anse Nethed som en absolut Nødvendighed. Det som bliver holdt paa sin rette Plads og kun benyttet til sit bestemte Brug, vil vare længere og være mere værd medens det er brugeligt, end det, som ingen bestemt Plads har.

I enhver Fabrik eller anden større Arbejdsindretning bliver denne Slags Økonomi altid tagen i Betragtning, og er lige saa værdifuld hvor man udfører almindeligt Arbejde. Her er Orden saaledes ikke alene Grundvolden til Økonomi, men ogsaa til Skjønhed og Tilfredshed. I Hjemmet har den endnu større Betydning. Intet Hjem, hvor der hersker Uorden, kan være behageligt. Det kan være kostbart og overdaadigt, men vil alligevel ikke behage Øjet eller glæde Hjærtet. En ledende Følelse af Orden, som søger at tilfredsstille baade Øjet og Øret; som tilvejebringer Harmoni i det Hele taget, saa vel som i Enkelthederne i Hjemmet; som sørger for at Aanden faar nyde den Hvile, som den saa højlig tiltrænger efter Arbejde og Bekymringer, er en saare nødvendig Egenskab hos en god Husholderske. Paa denne Grundvold kan hun siden tilføje Lidt eller Meget af Dekoration eller Prydelser, efter som hun har dem til sin Raadighed, men uden Orden, som Grundlag, vil alle Forsøg i den

Retning kun forøge det Ubehagelige, ved at gjøre den herskende Uorden mere iøjnefaldende.

Ogsaa i Pengeforretninger er Orden af største Vigtighed. Man undgaar derved ikke alene Tab af Tid og Penge, men ogsaa megen Ærgrelse; man hindres derved fra, at gaa til for store Udgifter, formedelst Uvidenhed og Uorden, der ofte har ledet til Løgn og Bedrageri. Dersom man vilde undersøge Aarsagerne til mange Underslæb og andre uredelige Handlinger med Hensyn til Pengeaffærer, saa vil man som oftest finde, at de oprindelig hidrøre fra en hensynsløs, uordenlig Anvendelse af Pengene, længe før der opstod den første Tanke om at være uærlig. Man kan derfor ikke for tidlig lære de Unge det som en Pligt, at holde et nøjagtigt Regnskab, at have fuldkommen Rede paa deres financielle Stilling og at stille deres Udgifter i Forhold; thi Sindsro, Tilfredshed og et godt Navn og Rygte afhænger af at lade Orden herske i saadanne Sager.

Naar Orden bliver til en Vane, og saaledes styrer vore daglige Handlinger, vil den ogsaa have stor Indflydelse paa Tankegangen, Karakteren og Livsnydelsen hos dem, som ere saa lykkelige, at have tilegnet sig den. Han vil ikke være tilfreds med at have sine Ideer liggende i en uordenlig Bunke, men vil være fuldkommen Herre over dem og vide hvor han har dem og kan finde dem, og hvorledes han bedst skal anvende dem. Han vil bedre være i Stand til at beherske sine Følelser, Ønsker og Tilbøjeligheder, undgaa Yderligheder og opfylde sine Forpligtelser, da hans naturlige Trang til Orden vil drive ham i den Retning. Denne Selvbeherskelse vil altid være ledsaget af en vis Selvstændighedsfølelse og Tilfredshed, og forøger vore Evner til at gjøre Andre lykkelige ogsaa, og dersom „Orden er Himlens første Lov", saa burde den visselig indtage en fremragende Plads blandt de menneskelige Dyder.

Blandinger.

Et Andels-Garveri i Saltsjøstaden fik nylig atten Jernbanelæs med Garverbark fra Californien. Dette Oplag vil vare netop i atten Uger, da Garveriet benytter et saadant Læs om Ugen, og for at skaffe Huderne, maa der slagtes et Hundrede store Kreaturer om Ugen. Læderet bliver siden oparbejdet i et Andels-Skotøjsfabrik.

Uld, Bly og Sølv udføres fra Utah i store Kvantiteter.

Indhold.

Kjøbenhavn.
Udgivet og forlagt af C. D. Fjeldsted, Lorentzensgade 14, 1ste Sal.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).